

TABORIŠČNIK

NEDELJSKA IZDAJA

Štev. 23., Leto II.

Špital na Dravi

Nedelja dne 26. jan. 1947.

NEDELJSKE MISLI

JEZUS ZDRAVNIK

Na tretjo nedeljo po sv. Treh kraljih stopa Jezus pred nas kot zdravnik. Jezus--zdravnik človeštva. Ova človeka sta se pojavila svoj čas v kratkem razdobju pred Jezusom. Eden - gobavec je bil sam bolan, drugi je prosil zdravlja za svojega slugo. Oba sta bila neozdravljivo bolna. Nikjer nista mogla najti ne zdravnika, ne zdravil, ki bi jima mogla pomagati. Edino upanje jima je še ostal - Jezus. On lahko pomaga. "Gospod, če hočeš, me moreš očistiti", mu je zaupal prvi. Drugi-vojak, je skrnil svojo prošnjo v kratek opis položaja svojega sluga: "Gospod, moj služabnik leži doma bolan in zelo trpi". - Oba sta bila ozdravljena.

Jezus je v prvi vrsti prišel zdraviti duše. Zdravje teh mu je bilo daleč najvažnejše. Tudi če je telesa zdravil, jih je zaradi duš. Samo da bi te živele, da bi bile zdrave, da bi se zveličale.

Jezus je zdravnik duš. Sam se je imenoval zdravnik. Ko so mu očitali, da se družil z grešniki, jim je odgovoril: "Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni. Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike."

Kakor tedaj gobavec in stotnikov sluga stoji vse čase človeštvo pred Jezusom. Bolnik pred zdravnikom. Sv. pismo pogosto imenuje grešnike in zabredle ljudi kratko - bolnike. Tudi Jezus jih tako imenuje. Grehi in zmote so bolezen. Delujejo kakor bolezen, njih posledice so kakor posledice bolezni. Še težje. Hujša nesreča za človeštvo so izprijene, okužene in bolne duše kakor telesne bolezni. Že tukaj nosijo povsod take bolne, v grehe in zmote zapletene duše prekletstvo s seboj. Bolezen, kjer je, povsod razkraja in uničuje. Tako tudi greh in zmota. Kjer sta, povsod rušita in uničujeta. Če prideta v družino, jo r. zjesta in uničita. Najmočnejšim državam in narodom izpodkopljeta temelje, če sta okužila duše. Tu, pri bolnih dušah, pri grehih in zmotah je izvor vseh velikih stisk, vseh usodnih prevratov in vseh velikih nesreč v zgodovini človeštva.

Tu ni nobenega človeškega zdravnika, ni nobenega naravnega sredstva. Sem ne seže moč nobene človeške zakonodaje. Tu ne pomagajo nobene samo človeške reforme, nobene kazni, nobene varnostne ustanove. Tu je edini zdravnik Bog, ki ima moč nad dušami. Tu edini lahko pomaga Jezus. - Ali ni v naši dobi nekaj takega? Ali se ni vgnezdilo v duše neko splošno okuženje, neka bolezen? Ali ne čutimo, da so tu vsi zgolj človeški trudi zastonj in da samo tisti lahko pomaga, ki more ozdravljati duše? Toda ker je okuženje splošno, ni dovolj, da samo nekateri spoznajo, da tu ni človeške pomoči. Priti mora splošno spoznanje, podobno spoznanju gobavca in stotnika, da tu more samo še Jezus pomagati. Tako spoznanje bo ljudi privedlo do Jezusa, kakor je gobavca in rimskega častnika.

Kristus je zdravnik človeških duš - postavljen za vse čase. Mnogotera se zdravila, ki nam jih je prepisal. Najodličnejša so sv. zakramenti. Vsi imajo namen in moč vračati in ohranjovati zdravje duš. - Preden je Jezus ozdravil gobavca, ga je vprašal: "Ali hočeš biti očiščen?" In ko je odgovoril: "Hočem", je postal zdrav. Podobno dan za dnem vprašuje v Jezusovem imenu duhovnik z gobo izvirnega greha obremenjenega človeka: "Ali hočeš biti krščen"? In ko dobi odgovor: "Hočem", ga v imenu in moči troedinega Boga ozdravi izvirnega greha. In kdor hoče dobiti drugo zdravilo, ki najuspešnejše varuje zdravje človekove duše - sv. Rešnje Telo - mora ponižno ponavljati za rimskim stotnikom: "Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho. ...."

Isti Jezus, ki je ozdravil gobavca in stotnikovega slugo, zdravi še vedno. Zdravje duše, telesa pa le zaradi duš. Tudi zdaj zdravi predvsem duše. Vedno še deluje in ozdravlja ista Jezusova božja moč. Ni dušnega bolnika, da bi mu Jezus ne mogel vrniti zdravja. Pogoji je le, da pride k Jezusu z vero, s kakršno je prišel k njemu judovski gobavec, in s ponižnostjo, s katero se mu je približal ponosni častnik rimske vojske.

DOBRI PASTIR

Temna noč je. Jezus hodi
za ovčico izgubljeno
kliče jo z nevarne poti
na stezico razsvetljeno:

"Vrni se, ovčica draga,
vrni na stezico mojo;
veš, krvava kaplja vsaka
takla je za dušo tvojo."

Jezus hodi po pečini,
po ovčici svoji plaka,
ovčka v svoji bolečini
ga med trnjem kliče, čaka.

"Pridi, Jezus, in me reši!
V temno noč sem zablodila.
Brez moči medlim v nesreči,
ker sem tebe izgubila."

"Že hitim, ovčica moja,
z lučko milosti do tebe,
da razsvetlim pota tvoja
in ti v dar poklonim sebe.

Dal te srečen bom ba rame,
nesel k svoji zvesti, čredi,
da boš spet živela zame,
pasla v moji se besedi.

Varoval te bom in vodil,
ti pa meni boš sledila,
nad prepadi s tabo hodil,
da ne boš se izgubila.

Vedno zvesta mi ostani,
v mojem varstvu zdaj počivaj,
lučko milosti ohrani,
božji mir z menoj uživaj!"

=====

Če služiš Bogu in zveličaš svojo dušo, potem le malo pomeni, ali si postal milijarder, ali si padel v skrajno uboštvo, ali si pridobil slavno ime, ali pa si postal eden iz brezimne množice bnih, ki jih nihče ne pozna. Tvoje življenje je bilo dobro uporabljeno
(Gossens).

Mnogo kristjanov živi dvojno življenje: svetno in versko. Med obema na široko zija nepremostljiv prepad, tako da na noben način ne moreta vplivati drug na drugega.

(Gossens).

NAJVEČJI

GOSPOD

Poganski orjak Krištof, ki je živel v 3. stol. po Kr.r., kakor pripoveduje legenda, je naredil nenavaden sklep: "Pokažite mi največjega gospoda sveta, pa mu bom služil", je rekel nekega dne svojim znancem in prijateljem.

"Največji gospod sveta je kralj", so mu odvrnili. Krištof jih je poslušal in je stopil v službi h kralju.

Nekoč je bila na kraljevem dvoru razkošna veselica. Ko se je bližala polnočna ura, se je pojavil med mizami potujoči pevec. Pel je pesem o mogočnem satanu, pred katerim se trese ves svet. Tedaj je Krištof videl kralja, kako je prebledel; začel se je tresti po vsem telesu.

"Ta, o katerem poje pevec, more biti še mogočnejši gospod, ker se ga kralj boji. Grem in vstopim v satanovo službo," je dejal orjak in odšel s kraljevega dvora.

Leto in dan je hodil s satanom po svetu. Zapeljevala sta v greh ljudi, delala zdražbe in prepire po svetu. Nekega dne sta korakala po veliki cesti. Namenjena sta bila v mesto na veliko plešno prireditev. Ko sta prišla do križpotja, je Krištof videl kako se satan trese ob pogledu na podobo križanega Boga. Takšen strah je popadel peklenščka, da ni upal iti mimo križa, marveč jo je potuhnjeno popihal nazaj.

"Ta, ki visi tukaj gori, mora biti večji gospod," si je dejal orjak. Pod križem je opazil sključeno postavo v molitev zatopljanega puščavnika.

"Brat, kako naj služim temu mogočnemu križanemu gospodu?" je vprašal Krištof sivega meniha.

"Veliko moli", je dobil odgovor.

"Moliti, kaj se to pravi?" je zmajal orjak z glavo.

"Potem se pa posti".

"Kako naj se postim kot orjak? Jaz moram veliko jesti," je ugovarjal Krištof.

"Če pa ne enega, ne drugega ne moreš, pa pojdi doli k reki. Včeraj je hudournik odnesel most. Ti se postavi ob reki in nosi čez vodo ljudi, kateri bi radi prišli na drugi breg."

Krištof je bil s predlogom zadovoljen. Šel je k reki in leto in dan nosil ljudi čez vodo. Nekega božičnega večera, prav ko se je orjak spravljal k počitku, ga pokliče droben glasek:

"Krištof, prosim te, nesi me čez reko. Ob polnoči bi bil rad v cerkvi na drugi strani."

Brez godinanja si je naložil Krištof na svoja široka ramena majhnega dečka. Toda kako se je čudil, ko je drobno breme na ramenih postajalo vedno težje in težje, tako da so se mu šibila kolena.

"Ah, otrok, ti si težji, kot če bi ves svet nesel na svojih ramenih."

"Nikar se ne čudi, Krištof, saj neseš tistega, ki je ves svet ustvaril", je odgovoril mali Jezušček in izginil, kajti prav tedaj je udarila ura v bližnji cerkvi polnoč.

Krištof je padel na kolena in se je zahvalil največjemu Gospodu za veliko dobroto, da mu je mogel tako od blizu služiti.

Fant, dekle!

Kdo je največji Gospod? Ti ga dobro poznaš. Ali mu že služiš, s celim srcem, vsak dan? Če še ne - postani junak tudi ti - Kristofor

N O S I L E Č K R I Š T O F

Življenje božjih otrok

I. Katoličani!

=====

Po božji milosti sem katoličan.

Toda, ali vem, kaj se pravi biti katoličan? Ni dovolj, da sem katoličan iz navade, po čustvu. Premisliti moram, kaj pomeni biti katoličan.

Zakaj mnogi tako hitro odpovedo?

Vsak pozna dobro svoj poklic. Krojač krojaštvo, mizar mizarstvo... V svojem poklicu živi in se v njem vedno izpopolnjuje. Prav tako moramo spoznati svoj poklic kristjana - katoličana. Kako malo je ljudi, ki bi poznali ta vzvišeni poklic. Ko pride skušnjava podležejo največkrat brez boja; nič se ne bojujejo, takoj padejo v greh in v njem ostanejo tedne in tedne, mesece in mesece, morda celo leta; nič ne pomislijo, da bi vstali; v brezkrbnosti žive - mrtvi, kakor da se ne bi z njim zgodilo nič posebnega. Ne vedo, da so katoličani.

Zakaj po svetu prodirajo zmote?

Po svetu se širijo zmote, ki so po svojem bistvu protikršćanske. Te zmote se prikazujejo večkrat v najlepši luči. Nekatere so tako razširjene in utrjene, da se večina ljudi ne zaveda, da so protikršćanske. Te zmote posegajo globoko v vsakdanje življenje in brišejo ali vsaj senčijo v javnem in zasebnem življenju sledove krščanstva. Mnogi katoličani tem zmotam podlegajo, ker ne vedo, kaj se pravi biti kristjan - katoličan.

Ne poznamo daru božjega!

Ta skrajna zanikrnost, nevednost in lahkomiselnost ima žalostne posledice. Če bi bolje poznali krščanstvo, koliko trdnejši bi bili.

Strašno! Leta in leta se uničuje krščanstvo v neumrjočih dušah s slabim tiskom, z nekrščansko vzgojo, z nedostojno nošo, z napačno "svobodo", ki jo sv. Peter imenuje svobodo za pogubo. Mnogi, ki so bili v krstni vodi prerojeni v božje otroke, so le s slabimi vezmi povezani s krščanstvom. Ne poznajo več daru božjega. Tudi zanje veljajo Jezusove besede, ki jih je govoril samarijanki ob vodnjaku: "Ko bi poznala dar božji!" (Jn 4,10)

Ali poznaš dar božji, poznaš krščanstvo?

(Nadaljevanje)

IZ MOLITVENIKA

STARE IN NOVE ZAVEZE - KNJIGA PSALMOV.

Naša molitev tako rada okosteni in človeku se kar več ne ljubi moliti. Če pa moli, je življenje po veri nemogoče; ko pa človek popušča v krščanskem življenju, se mu začne majati vera. Treba je, da svojo molitev poživljamo, svoje življenje urejamo, svojo vero, upanje in ljubezen utrjujemo po božjih mislih. Knjiga psalmov je molitvenik božji: v stari zavezi je nastal, Cerkev pa ga je sprejela v svoje bogoslužje. Psalmi so kot suha roža, ki jo moraš dejati v vodo, da se razcvete. Navidez je psalm pust in prazen, pa položi ga v dobro zemljo duha, ki ga premisli in dajal ti bo močne duhovne hrane. Z njim boš častil Boga, Ga zahvaljeval, Ga prosil odpuščanja in pomoči.

Poglejmo takoj prvi psalm, pomenljiv dandanes, ko se zdi, da ni več vredno biti posten in pravičen. Psalmu bi mogli dati naslov:

O DVOJNI POTI SKOZI ŽIVLJENJE IN - DVOJNEM KONCU.

Blagor človeku, ki ne posluša
nasveta brzbožnikov,
ne stopa na pota grešnikov,
ne poseda v zboru krivičnikov;
temveč črpa svoje veselje iz postave Gospodove,
ko njegov zakon premišljuje noč in dan.

.....

Je kakor drevo
zasajeno ob potokih,
ki daje sad ob svojem času,
čigar zelenje ne ovane -
Karkoli že stori, vse mu gre po sreči.

.....

Ni pa tako z brezbožniki, nikakor ne;
so kakor pleve, ki jih raznaša veter.
Zato brezbožniki ne bodo sedeli v sodnem zboru
in grešniki ne v družbi pravičnih,
Zakaj Gospodu je na skrbi pot pravičnih,
pot brezbožnih pa se zgubi.

=====

MODERNI ČAS NE PRIČAKUJE OD NAS ŐUSTVENO OSLADNIH ZGLEDOV IN PATETIČNEGA ZATRJEVANJA, TEMVEČ TREZNE STVARNOSTI.

(Dr. Johann Fischl).

O SOCIJALNIH VREDNOTAH EVANGELIJ

O socijalnih vrednotah evangelija se je že v davnih časih razvila ognjevitá razprava in traja še danes. Gre za to: ali je mogoče v evangeliju odkriti nek socijalni nauk. Ali evangelij nudi dejansko rešitev vprašanj, ki danes težijo človeško družbo. V tem oziru moremo razlikovati troje različnih mnenj.

1. Prvo je mnenje, ki pretirava socijalno vsebino evangelija. Kristus, tako trdijo pristaši tega mnenja, ni bil oznanjevalec verskih resnic, ustanovitelj vere in ni imel božanske narave. Bil je izključno socijalni reformator, dober in pošten človek, ki je na svet prinesel vzvišene in velike nauke o bratstvu, o svobodi in miru ter o ljubezni, na katero so ljudje popolnoma pozabili. Po njihovem mnenju je treba v evangeliju in prakrščanstvu iskati temelj današnjega socijalizma, zanikanje lastnine, priznanje komunizma. E. Renan, sloviti pisec zloglasnega spisa "Življenje Jezusa Kristusa", prikazuje Kristusa kot nekakega anarhista, ki si je prizadeval, postaviti na glavo ves tedanji grški in družabni red. Labanca in nekateri drugi v Italiji pa so iz Kristusa napravili nekakega predhodnika današnjih modernih hujskačev ljudskih množic. Belgijski socijalisti so v nekaterih strankinih uradih in v Delavski zbornici Kristusovo sliko obesili v vrsto slik velikih socijalističnih pokroviteljev.

2. Drugo mnenje pa je temu nasprotno. Kristus, tako pravijo, je bil čisto preprost oznanjevalec verskih resnic, ki si je prizadeval edinole za to, da vpostavi odnos med Bogom in ljudmi, da spopolnjuje in posvečuje duše. Imel je smisel samo za onostranski svet, ki je skrajno nasprotje tostranskega.

Nekateri zmernejši pristaši te struje pa se zadovoljujejo s trditvijo, da so evangeljski nauki nesocijalni. Evangelij, pravijo, se ne ukvarja s stvarmi vsakdanjega življenja, temveč se drži zunaj njegovih meja in se popolnoma odmika vprašanjem gospodarske in politične narave.

Drugi, še skrajnejši pa trdijo, da so evangeljski nauki naravnost protisocijalni. Pravijo, da so to nauki, ki prezirajo zemsko življenje, ker so usmerjeni le v korist nadnaravnega življenja. Evangeljski nauki trgajo družabne vezi, nalagajo dolžnost dušiti v sebi sveta in spoštovanja vredna čustva, priporočajo pa zahteve takih čednosti, ki se morejo smatrati za manj socijalne, kot n. pr. preziranje samega sebe, nezaupanje v zgolj lastne sile, brezbržnost za tvarne dobrine. Evangelij vzgaja ljudi, ki so v gospodarskih stvareh neplodni, kakor so namreč pogani imenovali prve kristjane.

3. Nasproti tem nasprotnim si mnenjem, od katerih prvo ima evangelij za čisto socijalni zakon in vidi pred seboj samo ta svet, drugo pa nasprotno razglša evangelij za izključno verski zakon, ki gleda samo v nebesa, obstaja še tretje mnenje, ki se postavlja v sredino.

To mnenje se opira na trditev, da je bilo Kristusovo poslanstvo predvsem in bistveno duhovno poslanstvo. Jezus je ustanovil vero, učil je dotlej nepoznane verske in npravne nauke, oznanjal je odrešenje človeka od greha in kraljestvo božje na zemlji, ustanovil je Cerkev ter jo pooblastil, da nadaljuje njegovo delo do konca sveta. Jezusovo delo je bilo predvsem usmerjeno v vzgojo in spopolnjevanje duš. Vse to jasno izhaja iz evangelija.

Vendar pa Kristus ni bil brezbržen tudi za vsakoanje tu-zemske potrebe. Zaradi skrbi za nebeško kraljestvo ni izgubil iz vidika skrbi za tostransko življenje. Človeka ni izločil iz njego-

vega lastnega okolja, temveč ga je vzel takšnega, kakršen je, z njegovim socijalnim namenom, z njegovimi mnogovrstnimi skrbmi in z njegovimi dolžnostmi do drugih. Jezusov nauk se razteza na vse odnose človekovega življenja. Treba je zato priznati, da ima evangelij tudi socijalni značaj.

Samo to mnenje je pravilno in danes z njim soglašajo ne samo katoliki, ampak tudi mnogi nekatoličani.

MOLK

(Nadaljevanje).

Če bi hudič dajal svojim pomočnikom medalje in odlikovanja, bi bil za ta slučaj intriganta moral imenovati za nadsvetnika in mu dati vse tri peklerske medalje: repa, rogov in krempljev. Tako tu in tam majhna laž, nerodna šala, nepremišljeno opravljanje lahko zaneti peklerski ogenj za cele vasi, cela desetletja, desettisoče grehov. Razdirati, pokončevati je pač vedno lažje kakor graditi. Kak naivnež, ki je povzročil iz neumnosti in ponerodnosti tako škodo, se morda še sam sobi smeji, da zna zbijati tako imenitne šale, da je sposoben tako duhovitih domislic in da se niti ne zaveda ne škodljivosti svojega dejanja oziroma govorjenja. Povečini smo ljudje že sami od sebe dosti zamerljivi, jeznoriti, tankočutni, sami vase zaljubljeni, domišljjavi, častizeljni in nam ni treba nikakih podpihovalcev teh človeških slabosti. Če pa zaviše rokave še tak pomočnik satanov in hiti vliivat olje v ta nevarni ogenj samoljubja in domišljjavosti, spretno izkrivi rečene besede, če kaj manjka do da iz svojega, spravi na noge v boj in greh tudi najpohlevnejšega, najčednostnejšega človeka. Eni delajo take peklerske reči za špas, drugi zares, (iz maščevalnosti, koristoljubnosti, nevoščljivosti, itd.), škoda pa je vedno zaresna in velika. Ko bi raje molčal tak človek, če se je že rodil!

Molčati smo dolžni včasih pod grehom, po službeni dolžnosti, da se prepreči velike škode ali krivice. Spovednik n.pr., kakor uči zgodba sv. Janeza Nepomuka. Malo je grehov, ki so tako veliki ali večji od kršitve spovedne molčečnosti. Ta pa veže seveda, čeprav ne tako zelo strogo kakor spovednika, tudi vsakogar, ki slučajno ali namenoma od spovedi kaj sliši. Vsaka tajnost je last človeka, ki jo - če hoče-zaupa drugemu, da bi dobil dober svet od nje-ga ali iz drugega vzroka, nikakor pa ne zato, da bi jo dalje širil, navadno v škodo lastniku tajnosti. Tajnost je torej kakor zaupano, v shrambo izročeno blago. Krasti ga je greh. Zapraviti ga, ne čuvati ga, je greh. Le še bolj naroden greh, ker tajnosti ni mogoče vrniti, škode navadno ne popraviti!

V zvezi s to zadevo je treba opozoriti na važno potrebo: vzgajati otroke in samega sebe k premagovanju radovednosti. Ta na videz prav nedolžna napaka, je pogosto velika škodljivka, kriva je lahko celo smrti! Poznal sem človeka, ki so ga večkrat opazili, da hodi ponoči pod okna prisluškovat. Seveda tak odlična lastnost ni ostala prikrita Nemcem, ki so jo izkoristili. Tisti, ki jim ni bilo všeč, da voha za njimi, so ga opozorili, naj odneha. Celotno zapisnik so dali njegovo obljubo. Pa je le še vohal in bil zato ubit. Zaradi nepotrebne govorjenja, pripovedovanja novice, je bilo ob življenju dosti ljudi zadnja leta. Nekateri so se radi pobahali, kako so pod gen. Živkovičem znali ukaniti žandarje. Čez leta so za to zvedeli drugi, ki so spravljalji s poti vse ljudi, ki bi jim mogli biti nevarni, pa so jih selili, ali pa pobili. Kdor je sam radovedan navadno misli, da so drugim tudi in rad pripoveduje novice. Ko zvedo za takega čenčča pravi, se ga odkrižajo.

1100 LETNICA VLADANJA MORAVSKEGA KNEZA RASTISLAVA

Nem. kralj Ludovik Nemški ni zaupal Rastislavu. Vsako ugodno priložnost je uporabil, da bi uničil Rastislava. Po manjših obmejnih bojih 868 je naslednje leto s silno vojsko vdrl v Rastislavovo državo in pridrl do glavne silno utrjene trdnjave, a je ni mogel osvojiti.

Med tem časom je njegov sin Karlman strašno opustošil Svetopolkovo nitransko kneževino. Do takrat je Svetopolk vladal /v Nitri/ složno s svojim stricem Rastislavom in mu bil podložen. V naslovu Hadrianovega pisma je omenjen Svetopolk v družbi z Rastislavom in Kocljem. Ko pa so se pričeli silni napadi Nemcev proti Moravski, se je Svetopolk izneveril svojemu stricu; podvrgel se je Ludovikovemu sinu Karlmanu in se zvezal z Nemci proti Rastislavu. Iz zasede je napadel Rastislava, ga ujel in uklenjenega izročil Nemcem.

Nemci so Rastislava strogo obsodili, da je prelomil prisego zvestobe; oslepili so ga in zaprli v ječo, kjer je brez sledu izginil /870/.

+

Dodatno še nekaj besedi o Rastislavljevem nečaku Svetopolku. Medtem je Karlman zasedel s silno vojsko Moravo. Tu so Nemci zajeli Metodija in ga izročili sodbi baverskih škofov. Nemški škofje so z Metodijem sirove postopali v pričo Svetopolka, ki ga ni niti hotel niti mogel varovati.

Leta 871. so se uprli Moravani in si postavili domačega kneza Slavomira; osvojili so mnoge gradove in glavno trdnjavo. Sedaj so Nemci vdrli z vojsko na Moravsko; vojsko so izročili pod vodstvo Svetopolkovo. Svetopolk je Nemce preslepil, jih potkel in se polastil Moravo. S srečnimi boji in zvezami je svojo državo razširil, da je nekoliko časa obsegala razen Moravsko še vsa Češko in velik del sedanje Ogrske do tedanje bolgarske meje. Nasproti Nemcem je večkrat kazal vdanost; kadar pa se je čutil zadosti močnega, je nastopal kot popolnoma samostojen vladar. Skušal je zase pridobiti tudi papežev naklonjenost.

Umevno je, da izdajalec Rastislava, pokrovitelj slovenskih apostolov, ni bil naklonjen Metodiju. A sv. Metodij je imel toliko vpliva in moči med ljudstvom, da je Svetopolk moral z njim računati. Svetopolk je težko prenašal Metodijevo strogost v vprašanjih krščanskega življenja, zakaj on ni bil vzoren v družinskem življenju; videli smo, da tudi v drugih pogledih ni bil tenkovesten in se ni veliko brigal za krščansko pravico in pravičnost. Za versko in prosvetno delo Metodijevo ni imel umevanja.

Kot silen vojak in mogočen vladar si je Svetopolk ohranil spomin med ljudstvom. Pripoveduje se, kako je svoje sinove opominjal k slogi. Pokazal jim je, kako je mogoče zlomiti posamezne palice, a če so palice zvezane, jih ni lahko zlomiti /Prin. Aškerc, Svetopolkova oporoka./ Po njegovi smrti /894/ je Velika Moravska razpadla zaradi nesložnosti njegovih sinov in zaradi napadov silnih vnanjih sovražnikov.

/Sestavljeno po dr. Fr. Grieco: Žitja Konstantina in Metodija. Četje iz domač. in tuj. logov. S./

Konec

BREZNO SE ODPIRA

Brlogarja je ponovno stresel mraz, da je še žena opszila. "Tine, ti si se prehladil, hitro pojdi v posteljo, boš čaj kar tam popil, pa dobro se odeni, da se pregreješ. Nisi več tako trden, kot si bil, ko si bil mlad." Ubogal je in se ulegel, kmalu ga je začela kuhati vročina.

Potočarica se je kmalu zavedla. Zastokala je od bolečine, ki jo je čutila v nogi. Slutila je, da jo je ob padcu ali zlomila ali vsaj izvinila. Med obupnim jokom je pripovedovala, kakšne strašne trenutke je prživljala v mlinu, kako je v zadnjem hipu prišel Brlogar, rešil fanta, njej pa se je pod nogami udrla deska in je z otrokom omahnila v vodo. Se to je vedela, kako jo je voda prinesla do drevesa in se je oklenila debele veje. Kdaj je izgubila otroka, ni več vedela, tudi tega ne, kdaj jo je zgrabila močna Brlogarjeva roka in kako jo je prinesel na breg. Preveč je bilo zanjo, zato se je onesvestila in se šele sedaj predramila. V mračnem Potočarjevem oče-su se je zasvetilo. Bog ve, kaj se je zgodilo v njem, ali je bila ginjenost, ali se mu je v dnu duše začela vzbujati zavest, da je bil nasproti njemu le krivičen. Obrisal je nos s predpasnikom, stopil v vežo in tam z dlanjo obrisal tudi oči, potem pa stopil v klet, spil krepak požirek žganja, ki ga je spomladi nakuhal, in ga nesel, spet ledeno trd in zaprt, v hišo še ženi, da bi prišla popolnoma k sebi. "Nasprij, da se boš ugrela in prišla k sebi, potem pa se dobro odeni, da se boš pregrela in zaspi." Prehudo je bilo to "zate," se mu je spet omehčala beseda. "Jutri te bom poskušal spraviti do zdravnika, če pa ne bo mogoče, ga bom pa gori poklical. Pa otroka bom poskušal poiskati." "Oh, uboga Tončka," je spet presunljivo zajokala Potočarica in jok jo je še dolgo stresal v postelji, dokler ni od utrujenosti in prestanih hudih ur kljub bolečinam v nogi zaspa.

Zjutraj se je razdejanje v dolini pokazalo v vsej strahotnosti. Vsa ravnina je bila preplavljena in zasuta s kamenjem in peskom. Koder je voda že odtekla, je ležalo umazano blato. V osamelih lužah so trepetale postrvi in hlipale za odtekajočo in sušečo se vodo. Nešteto jih je ležalo od kamenja ubitih in od blata zaduščenih. O poti, ki je šla ob Hrastnici po dolini, ni bilo nobenega sledu več. Potočar, ki je šel pogledat, je videl, da žene ne bo na noben način mogel spraviti v mesto. Sam se je odpravil po višinah od Jegal preko Osovnika v Loko po zdravnika in ga kmalu po kosilu pripeljal po isti poti. Pregledal je Potočarico in dejal, da ima nalomljeno kost, pa da so ji živci hudo pretreseni. Ukazal je popolen mir, da se umiri, nogo pa povezal v deščice, da se ji zaraste nalomljena kost. Zdravnika je Potočar spet spremil v mesto, ker bi bil tudi o otroku rad kaj zvedel. Res je proti večeru zvedel, da je bil otrok v starosti njegove Tončke naplavljen v Mednem. Ostal je kar v Loki čez noč in se drugo jutro s prvim vlakom odpeljal gledat. Takoj jo je prepoznal, saj ni bila dosti spremenjena, le nekaj modrikastih podpludb od kamenja je imela na obrazu. Se tisti dan je poskrbel, da so jo pripeljali v Loko in jo položili v mrtvašnico. Tam so krsto odprli in pustili Potočarja samega z otrokom. Nekaj časa je nemo in trdo stal ob otrokovih nogah in strmel v mrtvo obličje. Zazdalo se mu je, da se prav nalahno smehlja. Stopil je k glavi, se nagnil nad njo in ji s trdo žuljavo roko pogladil lase s čela. Spet je dolgo nepremično stal in strmel vanjo. Potem pa se mu je stegnila najprej desna roka in pobožala otroka po ledenem licu, potem še leva. Držal je otrokovo glavico v svojih močnih rokah, kot nikoli prej, ko je bila Tončka še živa.

(Dalje prihodnjič)

CERKVENI KOLEDAR

Januar

27 Ponedeljek	Sv. Janez - Zlatousti škof in cerkv. uč. (+407)	Postava njegovega Boga mu je pri srcu in hora- ki mu ne omahnejo. (Stopn. spev)	Maša (B) "Sredi Cerkve" (28,508) Lastna proš. in stopn. spev. Dupl. Off. u. i. Brev.
28. Torek	Sv. Peter Nolask spozn. (+1256); spo- min sv. Neže (drugič)	Blagor človeku, ki se boji Gospoda in močno hrepni po njegovih zapovedih. (Stopn. spev.)	Maša (B) "Pravični" (508,33 lastna pr. 2. pr. k sv. Neži. Dupl. Off. u. i. Brev.
29 Sreda	Sv. Frančišek Sal. škof, spoznav. in cerkv. uč. (+1622)	Pravični zjutraj zgo- daj budi svoje srce k Gospodu, ki ga je ustvaril in moli pred obličjem Najvišjega. (Berilo)	Maša (B) "Sredi Cerkve" (509,28) pr. lastna. Vera. Dupl. Off. u. i. Brev.
30 Četrtek	Sv. Martina, dev. muč. (+ 226)	Do smrti bo hvalila mojo duša Gospoda, ker otemaš tiste, ki v te zaupajo in jih rešu- ješ iz neverniških rok, Gospod, naš Bog. (Berilo)	Maša (r) "Pred kralji" (510,38) 2. pr. k Mariji, 3. za Cerkev ali pa- peža, Semid. Off. u. i. Brev.
31 Petek	Sv. Janez Bosko, spozn. (+1888)	Bog mu je dal zelo veliko modrost in pra- vičnost in sice, široko kakor peščena ravan ob morskem bregu. (Stopn. spev)	Maša (B) lastna (510) Dupl. Off. u. i. Brev.
Februar			
1. Sobota	Sv. Ignacij, škof, muč. (+107) V bogoslužju povzeta 4. ned. po Razgl. Gosp., ki bi sicer od- padla.	Pšenica Kristusova sem in zobje zverine me zmeljajo, da bom čisti kruh. (Obh. spev.)	Maša (Z) lastna, 4. ned. (54,512) po R. G. 2. pr. sv. Ign. Slava, Vera, Hva- lospev sv. Trojici. Semid. Omnia ut Sabb. II. I. Noct. 1. Incip. Ep. ad Colos. 3. Incip. Ep. ad Thessol. kr. Dom. II. II. et III Noct. Dom. Te Deum. Ad L. cóm. s. Ign. Vesp. de sequ. Septung. Comm. S. Ign.

GLEBALIŠČE ZMAGÉ - ŠPI TAL

Režija: žpk. Leon Kristanc

Sobota, 25. I. 1947 ob 8 uri zvečer.

Nedelja, 26. I. 1947 ob 1/2 3 uri pop.

Revček Andrejček

Ljudska igra s petjem v 5 dej.

O s e b e :

Ivan Hrastar, župan in bogat kmet,

Ana, } njegovih hčerk
Marička, }

Micka Nosanka, občinska reva, gostja pri županu,

France, njen sin, prvi hlapec pri županu,

Anže, } hlapca pri županu
Miha, }

Špela, dekla pri županu

Tone Korbar, gostilničar in kmet,

Janezon Zlobec, kmet in Hrastarjev sosed,
Robert Dornik, bogat zasebnik iz mesta,
Ivan Košmerl, njegov prijatelj,

Malči, natakarica pri Korbarju,
Revček Andrejček,

Nace Rigler, občinski revež

Pavel, } lovca
Konrad, }

Gonjači.

Čas: V lepih časih pred drugo svetovno vojno.

1. dejanje : Na dvorišču pred Hrastarjevo hišo.

2. dejanje : V županovi družinski sobi.

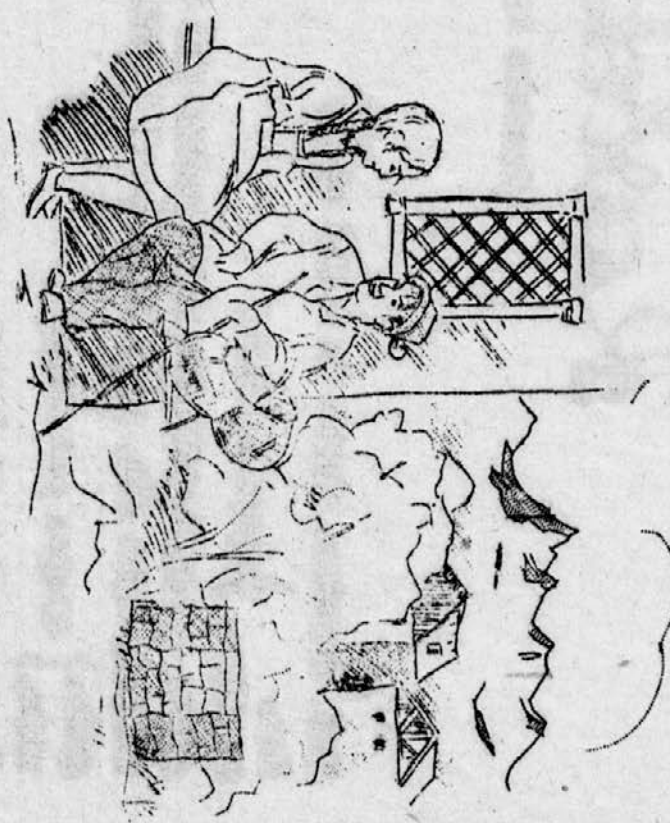
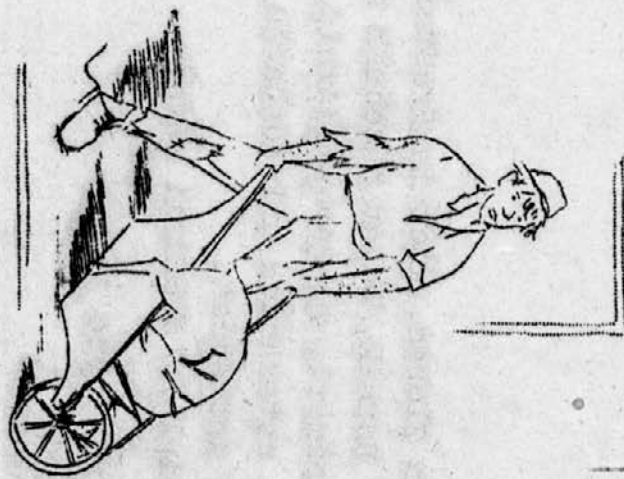
3. dejanje : V gostilni pri Korbarju.

4. dejanje : Kot v prvem dejanju.

5. dejanje : Ob prepadu pri planinskem križu.

W E R R I N A

R E V C T K